Groenblauwe diensten komen los! *lees op pagina 7*

Aequator Groen & Ruimte is trotse eigenaar geworden van een natuurstrook en een scheerhaag, PAGINA 3 EN 5

Agrarische ondernemers zijn in staat hun steentje bij te dragen aan de kwalitatieve wateropgave zoals gesteld in de Europese KRW. PAGINA 7

Voor het **Duitse Lijntje** heeft Aequator Groen & Ruimte een integrale gebiedsvisie en een uitvoeringsprogramma met projectenkaart opgesteld. PAGINA 4

Succesvolle veldwerkplaats in Springendal

Zoals in het vorige magazine van Aequator Groen & Ruimte al kort gemeld, streeft het project Doelgericht Natuurbeheer een beter natuurbeheer na door meer kennisuitwisseling tussen beheerders, onderzoekers en beleidsmakers. Dat gebeurt onder meer door het organiseren van 'veldwerkplaatsen'. Het Springendal in Noordoost-Twente had deze zomer de primeur van de eerste veldwerkplaats.

Boswachter Fons Eijsink (Staatsbosbeheer) en onderzoeker Piet Verdonschot (Alterra) bespraken met een gevarieerde groep natuurbeheerders, waterschapsmedewerkers en ecologen, in het veld, een aantal facetten van het beekherstel. Door normalisering van de benedenloop van veel stuwwalbeken en een betere ontwatering van de landbouwpercelen langs de beek zijn de stroomsnelheid en de hoeveelheid water die per minuut wordt afgevoerd flink toegenomen. Daardoor zijn veel beken diep in het landschap ingesneden. Anderhalf tot twee meter is geen uitzondering. In het Springendal zijn maatregelen genomen om de oorspronkelijke situatie deels te herstellen. De resultaten zijn ronduit goed te noemen. Van kenmerkende beekdiersoorten als kokerjuffers en beekprik, die vrijwel verdwenen waren, zijn weer vitale populaties ontstaan.

Diverse aspecten van het beekherstel kwamen tijdens de veldwerkplaats aan de orde. Geen eenrichtingsverkeer van de onderzoeker naar de beheerders, maar een onderlinge uitwisseling van praktische ervaringen die de bijeenkomst meerwaarde gaf. Belangrijk was ook dat er medewerkers van een aantal waterschappen aanwezig waren. Juist zij hebben een belangrijke rol in het beekbeheer. De aanwezigen ervoeren de veldwerkplaats dan ook als zeer zinvol, niet alleen vanwege de geboden informatie, maar ook vanwege het contact met anderen die tegen vergelijkbare beheervraagstukken aanlopen.

De komende jaren zullen nog vele veldwerkplaatsen volgen. Op de website natuurkwaliteit.nl is onder de knop 'beheerdersnetwerk' meer informatie te vinden over de veldwerkplaatsen en zijn ook verslagen te vinden. De hoeveelheid informatie is nog bescheiden, maar neemt snel toe. Ook kunt u op de site ideeën aandragen voor nieuwe veldwerkplaatsen en vindt u contactgegevens van mensen die zich met onderzoek en natuurbeheer in verschillende landschapstypen bezighouden. In de gaten houden dus!

Voor meer informatie over dit onderwerp kunt u contact opnemen met André de Bonte, via 06-53151731 of adebonte@aequator.nl.

PROJECTBERICHTEN

Aequator Groen & Ruimte bv (voorheen DLV Groen & Ruimte) is een onafhankelijk adviesbureau en richt zich op projecten in de groene ruimte op het vlak van Bodem, Water, Natuur en Landschap.

COLOFON
Oktober 2007, 7e jaargang nummer 3.
Groen & Ruimte verschijnt drie keer per jaar.
Oplage 5000 exemplaren.

Een uitgave van
Aequator Groen & Ruimte bv
De Drieslag 25
8251 JZ Dronten
telefoon (0321) 388 810
fax (0317) 491 449
www.aequator.nl
aequator@aequator.nl

Redactie
Ruud Mantingh, eindredacteur
Harmke de Groot, Miriam van Meeteren en Rutger Munters

Redactieadres
hdegroot@aequator.nl

Columnist
Eibert Jongsma

Lay-out & druk
Grafisch Centrum Horst, Horst

Aan deze Groen & Ruimte werkten verder mee:
Marco Arts, Arjen Roelandse, Eibert Jongsma, André de Bonte, Marloes Pikkemaat, Journalist Anton Logemann (Citaat), Leonore Noorduyn (Citaat).

Voorwoord

Op 15 september jongstleden vond in de Ooijpolder bij Nijmegen de eerste openbare verkoop (ter Wereld) van landschapselementen plaats. Vol trots kan ik u melden dat Aequator Groen & Ruimte daar een natuurstrook en een scheerhaag heeft gekocht. Hiermee dragen we bij aan het behoud van een stukje waardevol landschap. Van het (private) geld, dat de veiling heeft opgeleverd, worden door agrariërs activiteiten verricht voor het behoud van de landschapselementen.

Het idee om landschapselementen te veilen (zie: www.landschapsveiling.nl) is fantastisch en ontwikkeld door verschillende partijen, waaronder het kennisinstituut Triple E van onze ambassadeur Tom Bade. Ik was verrast door de snelheid waarmee de landschapselementen tijdens de veiling van de hand gingen en ook door de prijzen die er voor betaald werden. Bijvoorbeeld zandwinners, een exploitant van een golfbaan en een bank, betaalden flinke bedragen voor meertjes, wandelroutes en bruggetjes.

Persoonlijk vind ik het belangrijk om ons steentje bij te dragen aan de instandhouding van waardevolle natuur en landschap. Bovendien creëert het een nieuwe economie, waar agrariërs brood aan verdienen. Niks geen subsidies, gewoon business! Wij denken en hopen dat het fenomeen landschapsveiling zal bijdragen aan een verandering in denken. We moeten het niet meer vanzelfsprekend vinden dat agrariërs het landschap beheren zonder daarvoor iets terug te krijgen. Nee, willen wij in Nederland kunnen blijven genieten van al het moois dat ons land ons biedt, dan zullen we daarvoor moeten betalen. Dat willen wij door de aanschaf van “onze” landschapselementen onderstrepen. Ik wens u ook deze keer weer veel leesplezier met ons blad!

Ruud Mantingh
Algemeen directeur

NIEUWE MEDEWERKER

ARJEN ROELANDSE

Mijn naam is Arjen Roelandse en sinds 1 juli 2007 werk ik bij Aequator Groen & Ruimte als adviseur op het raakvlak van water, landbouw en natuur. Ik ben fysisch geograaf met als specialisatie hydrologie. In mijn studie kwam een breed scala aan onderwerpen (bodemkunde, ecologie en geomorfologie) aan bod, steeds met de nadruk op de interactie tussen de verschillende elementen.

De afgelopen jaren heb ik bij Royal Haskoning gewerkt aan projecten op het grensvlak tussen water en ecologie. In de projecten waar ik me mee bezighield, stond de werking van het hydrologische systeem en zijn invloed op het landgebruik vaak centraal. Ik werkte bijvoorbeeld mee aan onderzoek naar het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR) in diverse stroomgebieden, watersysteemanalyses en inrichtingsplannen voor natuurgebieden.

Bij Aequator Groen & Ruimte wil ik mijn kennis en ervaring vertalen naar praktische adviezen voor het landelijk gebied, waarbij de interactie tussen water, bodem en landbouw centraal staat.

Inhoud

COLOFON	2
SUCCESVOLLE VELDWERKPLAATS IN SPRINGENDAL	2
VOORWOORD	3
INHOUDSOPGAVE	3
NIEUWE MEDEWERKER: ARJEN ROELANDSE	3
DUITS LIJNTJE: VAN VISIE NAAR UITVOERING	4
COLUMN EIBERT JONGSMA	5
INTERVIEW ADRI VAN DEN BRINK	6
GROENBLAUWE DIENSTEN KOMEN LOS	7
BETER WATER VRAAGT BEWUSTWORDING AGRARIËRS	7
KLANT AAN HET WOORD	8

De totstandkoming van Aequator Groen & Ruimte is naar beste weten en met de grootste zorg uitgevoerd. Aequator Groen & Ruimte kan evenwel niet instaan voor de juistheid en de volledigheid van de berichten in Groen & Ruimte en is dan ook niet aansprakelijk voor schade die is ontstaan als gevolg van onjuistheid, onvolledigheid of onrechtmatigheid van de berichtgeving in dit bulletin.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

Duits Lijntje: van visie naar uitvoering

In opdracht van het Regionaal Milieubedrijf Brabant (RMB) heeft Aequator Groen & Ruimte een integrale gebiedsvisie opgesteld voor het Duitse Lijntje. Uitgangspunten voor de visie op het voormalige spoortraject waren ecologie, cultuurhistorie en recreatie. Inmiddels wordt de visie uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma met projectvoorstellen.

Het voormalige spoortraject tussen het Brabantse Boxtel en het Duitse Wesel, dat een onderdeel vormde van de internationale verbinding tussen Londen en Berlijn en verder oostwaarts richting Wladiwostok, staat bekend als het Duitse Lijntje. De integrale gebiedsvisie die Aequator Groen & Ruimte ontwikkelde voor het Duitse Lijntje richt zich op realisatie van een ecologische verbindingszone op of langs het traject en behoud en ontwikkeling van de cultuurhistorie. Ook biedt het traject kansen om als 'recreatieve ruggengraat' te fungeren.

Bij het tot stand komen van de gebiedsvisie en het uitvoeringsprogramma zijn de partijen uit het gebied intensief betrokken. Al vanaf de start is er een klankbordgroep die bestaat uit diverse streekpartijen, zoals de Regio-VVV Meierij en Noordoost-Brabant, heemkundekringen, ZLTO, Brabantse Milieufederatie, aangrenzende gemeenten en de provincie Noord-Brabant. Maar ook ondernemers uit het gebied praten mee. Zij zien vooral brood in de 'recreatieve ruggengraat' die het voormalige spoorlijntje zou kunnen vormen.
Bij een proces als dit heeft een klankbordgroep een belangrijke functie. De ideeën zitten namelijk bij de mensen uit het gebied. Door met zijn allen te bekijken welke kansen het Duitse Lijntje biedt, ontstaan enthousiasme en draagvlak.

En niet alleen in Nederland zijn mensen enthousiast geworden, ook in Duitsland leeft het project volop. Samen met de Euregio Rijn-Waal willen de Duitse partners, net als in Nederland, een visie en een uitvoeringsprogramma opstellen.

Op dit moment legt Aequator Groen & Ruimte de laatste hand aan het uitvoeringsprogramma met projecten die de visie op het Duitse Lijntje moeten realiseren. Een projectenkaart, met daarop de projecten en sfeerbeelden, visualiseert het programma (zie afbeelding).

Voor meer informatie over het Duitse Lijntje kunt u contact opnemen met Marloes Pikkemaat, via 06-20423893 en/of mpikkemaat@aequator.nl.

PROJECTBERICHTEN

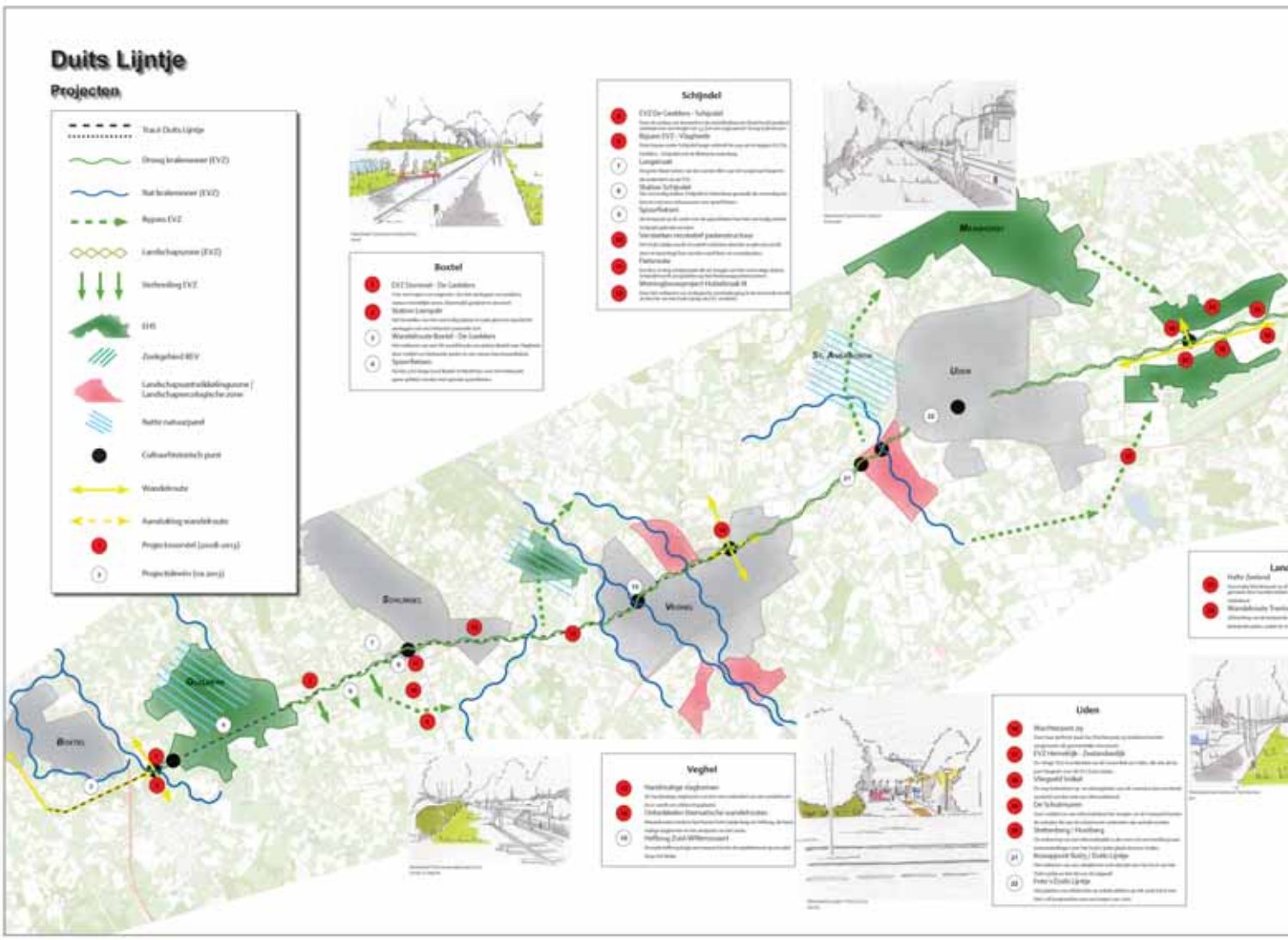

Geen woorden maar daden!

Als adviesbureau produceren we veel rapporten voor opdrachtgevers. Zo hebben we als Aequator Groen & Ruimte al meerdere rapporten geschreven over de financiering van een duurzaam beheer van het Nederlandse landschap. Onze, en natuurlijk ook die van anderen, rapporten hebben geleid tot steeds meer overheidsmiddelen die beschikbaar komen voor het landschap. Echter, tot op heden is het moeilijk om ook private geldstromen te benutten.

In Nederland deed kortgeleden een nieuw fenomeen zijn intrede, de zogenaamde landschapsveiling. Via de landschapsveiling in de Ooijpolder, heeft Aequator Groen & Ruimte voor 10 jaar het beheer van een natuurstrook en een scheerhaag gekocht.

Als adviseurs is het interessant om ons zelf de vraag te stellen, waarom we als Aequator Groen & Ruimte, met onze kantoren in Wageningen en Dronten, dit hebben gedaan? Ik denk dat ons management hier zeker publicitaire redenen voor heeft.

Terecht! Er was veel schrijvende pers, radio en televisie aanwezig en Aequator Groen & Ruimte is meerdere malen genoemd.
Maar zeker speelt ook een stuk idealisme mee. Als bedrijf wil je ergens voor staan en wil je een bijdrage leveren aan een mooiere en betere wereld. Dit is een manier om dat te doen.
Het is een vorm van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, zoals dat zo mooi heet.

En niet in de laatste plaats geven we invulling aan een voorbeeldfunctie.

Voor mij persoonlijk betekent het echter ook wat meer. We schrijven nu eens niet een rapport over private financiering van het landschap. Nee, we brengen daadwerkelijk private financiering voor het landschap in de praktijk! Met recht kunnen we spreken van 'Geen woorden maar daden!'

Eibert Jongsma

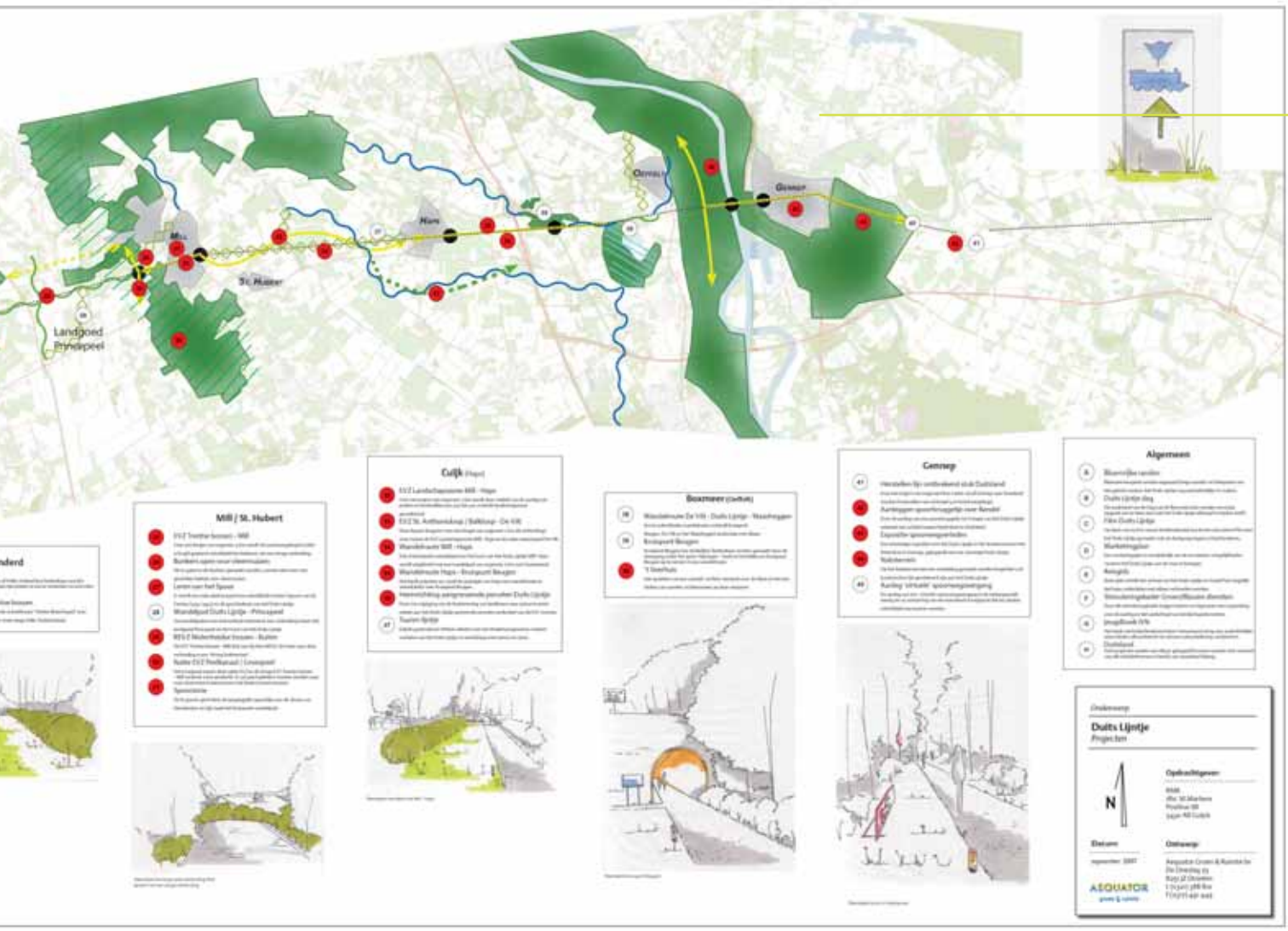

Adri van den Brink, hoogleraar ruimtelijke planning

‘Planvorming is veel ethiek en emoties’

Machtsverhoudingen, burgerparticipatie en omgaan met risico’s. Allemaal onderwerpen die volgens Adri van den Brink nauw samenhangen met zijn vak: ruimtelijke planning. Van den Brink is hoogleraar aan Wageningen Universiteit en werkt bij Dienst Landelijk Gebied.

INTER VIEW

De inrichting van het landelijk gebied is iets waar iedereen zich wel wat bij kan voorstellen. Je hebt wegen, natuur, landbouw, huizen of water en er zijn plannen om een gebied anders in te richten, bijvoorbeeld om meer ruimte voor natuur te maken. Toch is dat nu net niet waar Adri van den Brink zich als hoogleraar ruimtelijke planning mee bezighoudt. Hij stelt geen plannen op, maar kijkt hoe die plannen tot stand komen.
Van den Brink wil begrijpen welke processen zich voltrekken als gemeenten, projectontwikkelaars, burgers of andere betrokkenen plannen maken voor een gebied. Hoe mensen hierover beslissingen nemen, terwijl ze eigenlijk niet voldoende informatie hebben omdat niemand nu eenmaal de toekomst kan voorspellen. Wat voor risico’s accepteren mensen, welke partijen bemoeien zich ermee en hoe gaan ze met elkaar om? Maar ook: wat betekent het voor de plannen als de overheid zich er intensief mee bemoeit? Bereik je dan je doelen beter of juist minder goed?

RISICO’S

Van den Brink constateert dat het omgaan met risico’s langzaam verandert. “Van oudsher is ruimtelijke planning ‘risicovrij’. Dijken werden zo hoog gemaakt dat elke ontwikkeling daarachter mogelijk was. De discussie over hoe we omgingen met risico’s beperkte zich tot de hoogte van de dijken. Nu, geconfronteerd met de klimaatverandering, rijst de vraag of je er in de ruimtelijke planvorming rekening mee kunt houden dat het misgaat.”

Dat dit nog geen gemeengoed is, bewees een kleine enquête onder gemeenteambtenaren. Het gros blijkt bij de planvorming geen rekening te houden met mogelijke overstromingsrisico’s. Slechts één gemeente had bewust afgezien van bebouwing in een polder vanwege het risico op overstroming. De bewoners zouden geen vluchtroute hebben als hun woongebied zou onderlopen. Van den Brink wil inzichten aanreiken. Die kunnen gemeenten of provincies bijvoorbeeld helpen als zij beslissingen moeten nemen.

Ook concrete instrumenten zijn belangrijk. Zo heeft hij een project gedaan met mensen die 3D-animaties ontwierpen van ruimtelijke plannen, zogeheten geovisualisaties. De toekomstige situatie is in 3D op het beeldscherm te zien en je kunt als een piloot over het gebied navigeren, huizen toevoegen of andere huizen neerzetten en inzoomen tot op de vensterbank. In een bestaand plangebied, Meerstad in Groningen, zijn deze geovisualisaties getest met burgers. Ook projectontwikkelaars of stedenbouwkundigen kunnen er baat bij hebben, meent Van den Brink. En hij heeft de vervolgvragen al klaar liggen: zijn de animaties realistisch genoeg en kunnen mensen er wat mee? Wat voor invloed heeft dit op de machtsverhouding tussen bestuurders en burgers?

ETHIEK

Machtsverhoudingen, daar draait het vaak om bij planvorming. Daarom is het ook zo belangrijk dat er bij de planvorming voldoende aandacht is voor ethische vragen. “Planning is niet alleen techniek. Het is heel veel ethiek en emoties”, aldus Van den Brink. En daar is in Nederland veel te weinig aandacht voor, vindt hij.
Hij geeft een voorbeeld. “Vaak hoor je dat de overheid transparant moet zijn en dat informatie op basis waarvan beslissingen worden genomen voor iedereen toegankelijk moet zijn. Maar kan dat nog wel als het gaat om publiek-private samenwerkingsvormen die in opkomst zijn? Een bedrijf heeft vaak als voorwaarde dat bepaalde informatie niet naar buiten mag met het oog op bedrijfsgeheim of concurrentiepositie. Kan de overheid dan wel meedoen in verband met de transparantie?” De vraag oproepen is hem nog niet beantwoorden. En dat is kenmerkend voor ethiek, vindt Van den Brink. Het gaat erom dat mensen dit soort vragen gaan stellen als ze bezig zijn met planvorming. En bijvoorbeeld begrijpen waarom burgers soms opstandig worden, en dat het belangrijk is hen er echt bij te betrekken.
Ook Aequator Groen & Ruimte kan wat hebben aan de kennis die de leerstoelgroep Landgebruiksplanning ontwikkelt, denkt Van den Brink. En omgekeerd kan de leerstoelgroep iets opsteken van Aequator Groen & Ruimte: “Wij willen onze kennisontwikkeling graag aan de praktijk verbinden. Aequator Groen & Ruimte doet aan de praktijk, en daardoor ook aan kennisontwikkeling.” Hoe die samenwerking er precies uit kan zien, daarover is hij nog in gesprek. In ieder geval ziet hij dat het adviesbureau meer doet dan alleen klanten adviseren. “Het laat nadrukkelijk zien dat het iets te bieden heeft. En ook te vragen. Daar kunnen wij wat mee.”

Leonore Noorduyn

Groenblauwe diensten komen los!

Al jaren is Aequator Groen & Ruimte betrokken bij de ontwikkeling van groenblauwe diensten in Nederland. In verschillende projecten is voor opdrachtgevers gewerkt aan gebiedsspecifieke systemen voor groenblauwe diensten.

Eind 2003 begon Aequator Groen & Ruimte met een verkenning naar de mogelijkheden voor groene diensten en een landschapfonds in het buitengebied van de gemeente Enschede. De afgelopen jaren heeft Aequator Groen & Ruimte in dit project alle technische aspecten van groenblauwe diensten uitgewerkt en geanalyseerd. Resultaat is dat nu wordt gewerkt aan de personele bezetting van het stichtingbestuur voor een landschapfonds met een vermogen van bijna één miljoen euro. Dat betekent dat begin 2008 het eerste contract voor groene diensten ondertekend kan worden.

De kennis en ervaring van het Enschedese project heeft Aequator Groen & Ruimte toegepast en uitgebreid in andere projecten. Zoals in Hardenberg en bij het Amerdiep, een bovenloop

PROJECTBERICHTEN

van de Drentsche Aa. De aandacht in deze projecten ging vooral naar de oorsprong van de financiële middelen voor groene diensten. Voor de gemeente Hardenberg bekeek Aequator of de inkomsten uit onroerende-zaak-, toeristen- en/of baatbelasting, vereveningsconstructies en private financiers een bijdrage zouden kunnen leveren aan de financiering van groene diensten. In het Amerdiep-project is gewerkt aan het opstellen van een financiële verdeelsleutel op basis waarvan gemeente, provincie, waterschap en waterwinbedrijf een bijdrage leveren aan groenblauwe diensten. Aequator Groen & Ruimte heeft met name in dit laatste project zijn rekenmethode voor een duurzame financiering van gebiedsprojecten verfijnd.
Maar het gaat niet langer uitsluitend om groenblauwe diensten. Aequator Groen & Ruimte werkt ook mee aan de ontwikkeling van diensten voor het duurzaam behoud van Friese terpen, de archeologie op voormalig Zuiderzee-eiland Schokland en de wijstgronden, drassige gebiedjes op hogere gronden langs de rand van de Peelrandbreuk in Brabant. En daar horen ook blauwe diensten bij. Aequator Groen & Ruimte is een van de trekkende partijen in de Community of Practice voor blauwe diensten en heeft diverse waterschappen ondersteund in het verkennen van het perspectief van blauwe diensten en de uitwerking ervan. Zo wordt voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een subsidieregeling voor natuurvriendelijke oevers en open water opgesteld.

Na jaren van ontwikkeling kan met recht worden gezegd dat groenblauwe diensten in Nederland nu echt van de grond komen. Aequator Groen & Ruimte was en is daarin een belangrijke speler en wil u ook in de toekomst op dit vlak graag ten dienste blijven staan.

Voor meer informatie over groenblauwe diensten kunt u contact opnemen met Eibert Jongsma, via 06-26518693 en/of ejongsma@aequator.nl.

Beter water vraagt bewustwording agrariërs

Kunnen agrariërs bijdragen aan een betere waterkwaliteit? Zo luidde de centrale vraag in een analyse van de resultaten van het project Duinboeren & Daden in opdracht van Waterschap De Dommel. Het blijkt dat agrarisch ondernemers inderdaad in staat zijn hun steentje bij te dragen aan het behalen van de kwalitatieve wateropgave, zoals gesteld in de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

De Duinboeren, een groep boeren die wonen en werken rond het Nationale Park Loonse en Drunense Duinen, begonnen in 2005 een project om op bedrijfsniveau zo efficiënt mogelijk met fosfaat om te gaan en hun mineralenverlies te beperken. Daarbij gingen ze uit van de gebruiksnormen uit de mestwetgeving 2006. De boeren voerden het project uit in samenwerking met het Louis Bolk Instituut, Landbouw Innovatie Noord-Brabant en de waterschappen De Dommel en Aa en Maas. Aequator Groen & Ruimte kreeg de opdracht de mogelijke relevantie van de resultaten uit het onderzoek voor de kwaliteitsopgave van het oppervlaktewater (KRW) inzichtelijk te maken. Het aardige van deze opdracht was dat nu eens praktijkresultaten naar beleid werden vertaald in plaats van andersom.

Uit het project kwam een aantal kansrijke – bovenwettelijke – maatregelen naar voren die zich richten op zowel de bron (veevoeding, beperken mestgift) als de effecten (grasklaver/kruiden met kalibemesting). Daarnaast leverde het project nieuwe inzichten op over het (veranderings)proces dat boeren moeten doormaken voordat ze bereid zijn hun bedrijfsvoering aan te passen. Implementatie van de maatregelen vraagt namelijk meer dan alleen kennisoverdracht. Zij vergt bewustwording en een omslag in denken bij de ondernemer. De maatregelen moeten niet alleen passen in de bedrijfsstructuur, maar ook bij de 'aard' van de ondernemer. Dit veranderingsproces wordt vaak over het hoofd gezien, waardoor soms onbegrip ontstaat tussen de ondernemers en het waterschap.

Wilt u meer weten over dit onderwerp, neem dan contact op met Marco Arts, via 06-22450087 of marts@aequator.nl.

Truus Steenbruggen, provincie Friesland:

‘Landbouwkennis Aequator doorslaggevend’

De bodemdaling in het Friese veenweidegebied vertragen. Dat is waar de provincie Friesland en het Wetterskip Fryslân aan willen werken. Proeven met een hoger waterpeil in de zomer moeten uitwijzen of dat lukt zonder dat de landbouw er veel schade van ondervindt. Haast vanzelfsprekend namen de projectpartners Aequator Groen & Ruimte in de arm om de proeven uit te voeren.

Truus Steenbruggen

Zoals in elk veengebied, daalt de bodem in het Friese veenweidegebied. Daar is niet aan te ontkomen. Zodra het veen aan lucht wordt blootgesteld, dus als het niet onder water staat, wordt het afgebroken en verdwijnt als kooldioxide in de atmosfeer. Onder water laten staan is echter geen optie, want dan kan de veehouder het land niet op.

De provincie Friesland en het Wetterskip Frieslân wilden weten of ze dat proces van bodemdaling konden vertragen. Ze voerden van 2002 tot 2004 bij vijf bedrijven proeven uit met een hoger waterpeil in de zomer op grasland. Het resultaat: een 20 centimeter hogere grondwaterstand en een bodemdaling van 20 procent minder. Effect op de bedrijfsvoering en de opbrengsten van de veehouders was er niet of nauwelijks. Het enige wat zij merkten van het hogere peil is dat ze na een flinke regenperiode een tot twee dagen langer moesten wachten voordat ze het land op konden.

NIEUWE PROEVEN

De vraag was wel of die gunstige resultaten altijd en overal golden. Daarom gaat er een nieuwe serie proeven van start, die twee jaar zal duren. In vier gebieden krijgen twaalf melkveehouders te maken met een hoger slootpeil. Het grondwater wordt in de zomer op 60 centimeter onder het maaiveld gehouden, in de winter op 80 tot 100 centimeter. Ook wordt gekeken naar de effecten op de maisteelt. Na afloop van de proeven mag de politiek vervolgens besluiten of de vertraging in bodemdaling opweegt tegen mogelijke overlast voor de landbouw en of het waterpeil voor iedereen omhoog gaat.

Provincie en waterschap voeren de proeven niet zelf uit. Al bij de eerste serie proeven zochten ze een bedrijf dat dat voor hen kon doen. Aequator Groen & Ruimte kwam als beste uit de bus. Truus Steenbruggen, projectleider bij de provincie Friesland: “We hadden bij meer bedrijven offertes aangevraagd, dat moet vanwege de Europese aanbestedingsregels. Aequator Groen & Ruimte had de meeste kennis van de landbouwpraktijk. Daardoor hebben agrariërs vertrouwen in hen. Je moet toch bij boeren langs en je staat voor schut als je in gesprekken laat merken dat je geen verstand hebt van landbouw.” Het adviesbureau hielp mee met de opzet van de proeven en selecteerde de deelnemende bedrijven en gebieden.

VOORSPRONG

Voor de tweede serie proeven had Aequator Groen & Ruimte een voorsprong op andere bureaus: de medewerkers hadden het voordeel dat ze het gebied en de problematiek al goed kenden. En Steenbruggen had goede ervaringen met de mensen die het werk in de eerste ronde hadden uitgevoerd: “Ze zeggen wel eens ‘je kiest niet voor een tent maar voor een vent’. Dat is echt zo.” Aequator Groen & Ruimte deelt de opdracht voor de tweede serie proeven met Nij Bosma Zathe, het praktijkcentrum voor onderzoek en kennisoverdracht in de melkveehouderij in Noord-Nederland.
Dit centrum kijkt naar het effect van het hogere peil op gewassen en bedrijfsvoering, terwijl Aequator Groen & Ruimte de gevolgen voor water en bodem onderzoekt. Ook heeft Aequator Groen & Ruimte geholpen bij de opzet van het onderzoek en de selectie van de bedrijven en gebieden.

En is er in de toekomst weer een nieuwe opdracht te vergeven dan zal Steenbruggen Aequator Groen & Ruimte zeker vragen offerte uit te brengen. Vooral de kennis van de landbouwpraktijk is iets wat niet alle bureaus in huis hebben. “Maar”, nuanceert ze, “Aequator Groen & Ruimte heeft meer in huis, het is een heel breed inzetbaar bureau.”

Leonore Noorduyn